

funne blive det. Den har i det hele taget langt større og bedre Virkebetingelser, naar den optræder som en stor, ſamlet Kapital, end naar den ſkal virke ſom mange ſmaa. Jeg ſer ikke rettere, end at det ærede Medlem har Ret i ſine Præmiſſer; dem kan jeg ſlutte mig til, men ikke til Konklufionen, idet det ærede Medlem ikke engang vilde være fuldt rede til at gaa med til 2 pCt.; og ſkal man ikke gaa til det, vil jeg foreslaa helt at lade være, thi ſaa bliver det hele omtrent til ingen Ting. Flere af de ærede Medlemmer, der have haft Ordet, have været ſtærkt inde paa, at det, der maatte være Hovedopgaven for en Lov om den personlige Kommuneſtat, maatte være at tilvejebringe Rettelſer for Hartkornet. Ja, ganſte viſt, det har jeg ogsaa været inde paa i tidligere Aar og er det fremdeles og vil derfor gerne være med til at bringe den højtærede Indenrigsminiſter en Tak for det lille bitte Skridt, han har gjort med § 18, tror jeg, det er, ſom giver Kommunerne Ret til for 3 Aar ad Gangen at beſlutte, at Hartkornſligningen ikke maa overſtige Gennemſnittet af de foregaaende 3 Aars Vigninger paa Hartkornet. Det er jo et Skridt fremad, men det er meget lille, ſaa lille, at jeg ikke tror, man kan blive ſtaaende ved det, hvis det overhovedet ſtal nytte noget. Jeg ſer ikke, at man med det Forſlag, ſom vi her have til Behandling, kan udrette noget til Gavn for Hartkornet — hvilket ganſte viſt behøves — paa anden Maade end ved i et poſitivt Lovbud at faſtſlaa, at Vigningen af Kommuneſtatten paa Hartkornet fremtidig ikke kan forøges. Jeg tror ikke, at det gaar an at fiſkere Hartkornſtatten til et beſtemt Beløb ens for alle Kommuner i hele Landet. Det kunde maatte have gaaet an for 50 Aar ſiden, men jeg tror ikke, at det er muligt, at man kan gøre det nu, med mindre man vilde fiſkere det ned til et ſaa lavt Beløb, at man var ſikker paa, at ingen Kommune havde mindre Hartkornſtat, og i ſaa Tilfælde vilde man i adſtillige Kommuner, bl. a. i Kjøbenhavn's Nærhed, være ſaaledes ſtillet, at det var ganſte umuligt at ſaa de Beløb ſamlede op i Kommuneſaſſen, ſom ere nødvendige til Kommunens Udgifter. Jeg tror derfor ikke, at det er muligt, at foretage en Fiſkering af Hartkornſtatten paa anden Maade, end at man maa nedlægge Forbud imod, at Hartkornſtatten for Fremtiden kan ſtige. Det forhindrer jo ikke, at Sogneraad og Amtſraad, naar de ere enige, kunne komme til Medſættelſe af Hartkornſtatten, idet det jo fremdeles ſom hidtil vil ſtaa i de kommunale Raads Magt at forandre Forholdet mellem Staten paa Hartkorn og paa

Formue og Veſlighed, ſaaledes at der er en Mulighed for Medſættelſe, om end kun en fjern Mulighed, da der ingen Sandſynlighed er for, at vore kommunale Udgifter i en nær Fremtid vilde blive ſynderligt mindre, med mindre man kommer til Reformen af en mere rationel og gennemgribende Art paa Beſtatuingsomraadet, end det, der hidtil er paatænkt. Det ærede Medlem for Bræſtø Amts 1ſte Valgkreds (J. Scavenius) var inde paa, at man tillige helſt ſkulde foretage en Reform ogsaa af Statsſtatterne. Det tror jeg ikke er klogt, jeg tror i alt Fald, at det er højt utloget at blande den Sag ſammen med den, der her foreligger, den er ſikkert vanſkelig nok, ſom den er, og ſkal man til at have Statsſtatterne behandlede med, ſaa kommer man viſt nok ſlet ikke til nogen Ende. Det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (B. Dineſen) var i Dag inde paa en Tanke, ſom han har udtalt tidligere, ſaa vel her ſom i det Udvalg, der i Fjor var nedſat, ſom gik ud paa at lægge Skat paa faſte Ejendomme i Form af Bygninger, det vil ſige, Bygninger, ſom ikke henhøre til Landbruget. Den Tanke har jeg i Aar ſom i Fjor ret megen Sympati for, naar blot det var muligt at finde en gennemførlig Baſis for Skattens Paaligning. I Fjor mente det ærede Medlem, der ſtillede Forſlag derom i Udvalget, og Forſlaget var ogsaa fremme her ved 2den Behandling, at man ſkulde benytte Bygningsaſgiften ſom Baſis. Det har jeg ikke troet kunde gaa, og jeg tror fremdeles, at det er meget miſligt af flere Grunde, men jeg ſtal kun nævne en eneſte. Det er nemlig en bekendt Sag, at Bygningsaſgiften paa Landbygninger til en viſ Grad er afhængig af Administrationens Støn. Det er en bekendt Sag, at det ikke ſaa ſjældent hænder, at Regeringen, Indenrigsminiſteren, eller det er nok egentlig Generaldirektoratet for Statteveſenet, fritager Bygninger paa Landet for Bygningsaſgift og maatte endogſaa undertiden paa ſaadanne Motiver, ſom den paagældende Kommunalbeſtyrelſe ikke ret vel kan forſtaa eller i alt Fald ikke kender. Jeg tror derfor ikke, at det er henſigtsmæssigt at bajere en Kommuneklaſſes Indtægt paa en Stattebaſis, ſom ikke er mere ſtabil, end den vilde være, naar man lagde Bygningsaſgiftens Ydeſe eller ikke Ydeſe til Grund for, om paagældende ſkulde betale Skat af ſin Bygning eller ej. I øvrigt ſympatiferer jeg meget med Tanken, idet jeg er ganſte enig med det ærede Medlem i, at der er noget urimeligt og utorrett i, at man Aar efter Aar lægger større og større Byrder paa faſt Ejendom i Form af Jord, men